

PRZEMYSŁ SZKLANY

CZASOPISMO ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH W POLSCE.

Rok II

Warszawa, 30 listopada 1936 r.

Nr. 15 (29)

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Traugutta 3, tel. 291-29**Adres telegraficzny: „HUTSZKŁO”**

Prenumerata wynosi z przesyłką w kraju rocznie zł. 5.—, kwartalnie zł. 1.50. Numer pojedynczy 50 gr.

T R E Ś Ć:

	str.		str.
NOWOŚCI TECHNICZNE.		Czechosłowacja — Rozmiary kryzysu w przemyśle szklanym	126
Wpływ tlenku cynku i boru na własności szkła	121	Francja — Unieruchomienie hut szklanych	127
Odlewy do fabrykacji form używanych przy wyrobie szkła	122	— Zniesienie kontyngentów przywozowych na szkło	127
Podział strat cieplnych w piecu wannowym	122	Jugosławia — Zwiększony import wyrobów szklanych	127
MIĘDZYKRAJOWE POROZUMIENIE W BIAŁO-SZKLARSTWIE	122	— Import szkła	127
K R O N I K A.		Niemcy -- Znaczna poprawa w przetwórczym przemyśle szklanym Turynii	127
Z Ministerstwa Przemysłu i Handlu	122	Rumunia — Działalność mechanicznych hut taflowych za rok 1935	127
Użytkowanie budynków przemysłowych	122	Nowo-Zelandia — Ograniczenie wwozu szkła szybowego i lustrzanego z Belgii	127
W sprawie Izby Pracy	123	Węgry — Wzrost eksportu szkła butelkowego	127
Orzeczenie Sądu Najwyższego stwierdzające, iż umowa zawarta podczas strajku jest nieważna	123	USTAWY I ROZPORZĄDZENIA.	
Stan zatrudnienia w hutach szklanych	123	Okólniki Ministerstwa Skarbu:	
Podwyżka zarobków w Hucie Szklanej „Hortensja” w Piotrkowie	123	O zniżkach celnych i zwolnieniach od cła	128
W sprawie walki z wypadkami przy pracy	123	Instrukcja odnośnie spłacania zaległości podatkowych papierami wartościowymi	129
IMPORT — EKSPORT.		Okólniki Ministra Opieki Społecznej:	
Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej o Polskim Instytucie Rozrachunkowym	123	W sprawie określenia pojęcia żywiciela rodziny	130
Zmiany w pozwoleniach przywozu	125	Wyjaśnienie w sprawie zaliczenia jednorazowych renumeracji do wynagrodzeń, stanowiących podstawę do wymiaru składek ubezpieczeniowych	130
Zmiana wartości przywozu	125	W sprawie postępowania odwoławczego od wymiaru opłat na rzecz Funduszu Pracy, dokonywanego przez ubezpieczalnie społeczne	130
Przewozy kolejowe	125	W sprawie opłaty na Fundusz Pracy od inwalidów	130
Wywóz drogą morską	125	NORMY ŚWIADCZEŃ NA POMOC ZIMOWĄ	131
Sprzedaż z przetargu przez urzędy celne	125	OKÓLNIKI CENTRALNEGO ZWIĄZKU PRZEMYSŁU POLSKIEGO	131
W sprawie zwolnienia lub obniżenia podatku obrotowego przy wywozie do Gdańska	125	I n f o r m a c j e	131
Umowa polsko-kanadyjska	126	Ubezpieczenie udziałowców spółek z ogr. odp.	131
Zniżka w taryfach polsko-czechosłowackiego związku kolejowego	126	Zmiana taryfy towarowej	132
W sprawie bezpośrednich połączeń między Polską a portami Australii i Nowej Zelandii	126	PRODUKCJA I ZBYT SZKŁA W MIESIĄCU SIERPNIU 1936 r.	132
Wyjazdy handlowe zagranicę	126	IMPORT I EKSPORT SZKŁA I WYROBÓW SZKLANYCH w m-cu sierpniu 1936 r.	2—3
Waga brutto w podaniach	126	OGŁOSZENIA.	(okładki)
Możliwości eksportowe	126		
WIADOMOŚCI Z ZA GRANICZY.			
Austria — Fabrykacja luster	126		
Chili — Nowa huta szklana	126		

IMPORT I EKSPORT SZKŁA I WYROBÓW SZKLANYCH

w m-cu sierpniu 1936 r.

Nr. Nr. wykazu statyst.	NAZWA TOWARU	PRZYWÓZ		WYWÓZ	
		kg.	zł.	kg.	zł.
89710	Szkło rozdrobnione	—	—	—	—
89720	Szkło barwne do powlekania, emalja w kawałkach lub proszku — oprócz osobno wymienionych	26.065	49.992	—	—
89800	Cegielki, pustaki, płyty, płytki, dachówki ze szkła	607	557	—	—
	Butelki, gąsiory, słoje i t. p. służące do stałego przechowywania płynów i innych towarów, chociażby z odlaniami lub wyciskaniami literami, napisami, godłami, lecz bez innych ozdób — nierźnięte, nieszlifowane, oprócz osobno wymienionych:				
89910	ze szkła naturalnej barwy butelkowej, oprócz osobno wymienionej, bez przyszlifowanych szyjek, korków, wyrównanych denek i brzegów	1	1	10.863	6.782
89920	ze szkła półbiałego, białego — bez przyszlifowanych szyjek, korków, wyrównanych denek i brzegów	153	587	1	1
89930	ze szkła mlecznego, brązowego, barwnego (w masie zabarwionego), bez przyszlifowanych szyjek, korków, wyrównanych denek i brzegów	53	265	—	—
89940	ze szkła wszelkiej barwy z przyszlifowanymi szyjkami, korkami z wyrównanymi brzegami, denkami, naczynia do konserw	252	890	—	—
89950	wyroby szklane, objęte Nr. Nr. 89910-89940, z dodatkiem korka lub innych pospolitych materiałów, również oplecione słomą, trzcina, drutem i t. p.	—	—	320	50
89980	Syfony, chociażby z częściami metalowymi i innymi	1	5	—	—
	Wyroby, oprócz osobno wymienionych ze szkła białego, półbiałego — nieszlifowane, nierźnięte, chociażby z przyszlifowanymi szyjkami, korkami, pokrywkami, także wyrównanymi dnami, brzegami, oraz z odlaniami lub wyciskaniami deseniami, godłami, napisami, lecz bez innych ozdób:				
90010	prasowane lub lane	218	544	5.182	5.753
90020	dęte gładkie o grubości ścianek powyżej 4 mm.	327	946	488	2.520
90030	dęte inne	1 144	5.793	10.793	27.056
90040	rukki, pręty	17.820	43.992	—	—
90050	wszelkie naczynia laboratoryjne, chociażby z podziałkami; ampulki i t. p. wyroby z rurek, oprócz osobno wymienionych	2.327	28.621	24	120
90100	Naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych ze szkła białego, mlecznego, barwnego	543	3.381	—	—
90200	Naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych, szlifowane, polerowane, rźnięte — ze szkła białego, mlecznego, barwnego	17	311	—	—
90300	Wyroby ze szkła białego szlifowane, polerowane rźnięte, lecz bez innych ozdób	266	2.526	668	1.824
	Wyroby ze szkła w masie zabarwionego, dwuwarstwowego, mlecznego, malowanego, oprócz osobno wymienionych, karbowanego z powierzchnią spękaną (craquele), lodową:				
90410	rukki, pręty	1.357	5.486	—	—
90420	nieszlifowane, nierźnięte, chociażby z przyszlifowanymi szyjkami, korkami, pokrywkami, wyrównanymi dnami, brzegami, oraz z odlaniami lub wyciskaniami napisami, godłami, wzorami, lecz bez innych ozdób	203	4.926	—	—
90430	szlifowane polerowane, rźnięte lecz bez innych ozdób	111	1.739	—	—
90500	Wyroby, oprócz osobno wymienionych, ze szkła białego, półbiałego, w masie zabarwionego, dwuwarstwowego, mlecznego, matowanego, karbowanego, z powierzchnią spękaną (craquele), lodową oraz wszelkie naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych — wszystko z dodatkiem pospolitych materiałów, niestanowiących ozdób	223	907	—	—
90600	Wyroby ze szkła wszelkiego gatunku, ozdobne, oprócz osobno wymienionych, jako to: z wytrawionymi, matowanymi lub malowanymi wzorami malowidłami, emalją, złoceniem, srebrzeniem, ozdobami z pospolitych lub kosztownych materiałów	85	2.595	2.024	3.515
90710	Szkło w postaci łusek, kulek	60	370	—	—
90720	Soczewki do kieszonkowych lamp elektrycznych	416	1.633	—	—
90800	Gotowe naczynia do termosów, chociażby posrebrzane	—	—	—	—

Dalszy ciąg na str. 3 okładki)

PRZEMYSŁ SZKLANY

CZASOPISMO ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH W POLSCE.

Rok II

Warszawa, 30 listopada 1936 r.

Nr. 15 (29)

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Traugutta 3, tel. 291-29

Adres telegraficzny: „HUTSZKŁO”

Prenumerata wynosi z przesyłką w kraju rocznie zł. 5.—, kwartalnie zł. 1.50. Numer pojedynczy 50 gr.

Nowości techniczne.

(Przegląd prasy technicznej).

WPLYW TLENKU CYNKU I BORU NA WŁASNOŚCI SZKŁA

(I. Enss — Berlin)

Celem niniejszego artykułu jest wykazanie możliwości zamiany tlenku boru przez tlenek cynku przy wyrobie szkieł zwykłych, co umożliwi użycie tańszego materiału i zamianę surowca importowanego przez artykuł krajowy.

W związku z powyższym zostały zbadane następujące własności szkieł: 1) trwałość na działanie warunków atmosferycznych, 2) lepkość szkła (viscosité) jako względna miara topliwości szkła.

Do badania wzięto szkło o składzie normalnym, które służyło jako „szkło porównawcze” i wprowadzono do niego:

1. tlenek boru zamiast tlenku sodu i krzemionki
2. tlenek cynku zamiast tlenku baru i krzemionki
3. tlenek cynku zamiast tlenku sodu i krzemionki.

Tablica I zawiera składy omawianych szkieł według ich procentowej analizy.

TABLICA 1.

	Szkło borowe 1	Szkło cynkowe 2	Szkło cynkowe 3	Szkło porównawcze
SiO ₂	69.2	68.8	69.0	69.4
Al ₂ O ₃ , Fe ₂ O ₃	1.9	1.9	2.1	2.0
K ₂ O	1.2	1.3	1.2	1.2
Na ₂ O	15.3	16.2	15.0	16.2
CaO	5.3	5.4	5.3	5.4
MgO	3.7	3.7	3.6	3.6
BaO	2.1	0.9	2.1	2.1
B ₂ O ₃	1.2	—	—	—
ZnO	—	1.9	1.7	—

Wyżej wymienione szkła zostały stopione w jednakowych warunkach i następnie ręcznie wydmuchane na kolby szklane, których własności były poddane badaniu.

Zbadane wytrzymałości podanych szkieł pod działaniem warunków atmosferycznych wykazały, że niewielki dodatek tlenku cynku podnosi wytrzymałość szkła i to w znacznie większym stopniu, aniżeli ta sama

ilość boru. Doświadczenie powyższe obala rozpowszechnione naogół mniemanie wśród szklarzy, że niewielkie ilości tlenku boru jedynie wpływają dodatnio na wytrzymałość szkła.

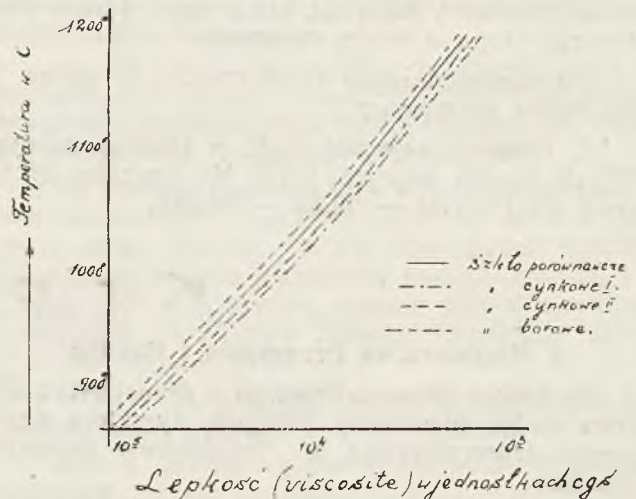
Tablica II podaje stopień wytrzymałości szkła na warunki atmosferyczne.

TABLICA II

	Szkło z zawartością boru 1	Szkło z zawartością cynku 2	Szkło z zawartością cynku 3	Szkło z porównawcze
Po 2 miesiącach	3—4	1	1—2	3
„ 3 miesiącach	3—4	2	1	4—5
„ 4 miesiącach	4	2	1—2	4—5

- stopnie: 1 — szkło zupełnie trwałe
 „ 2 — bardzo słabo reaguje
 „ 3 — słabo reaguje
 „ 4 — mocniej reaguje
 „ 5 — silnie reaguje

Druga własność szkła lepkość — która jest bardzo ważnym czynnikiem przy topieniu i obróbce szkła, nie wykazuje również żadnych widocznych zmian w wypadku zamiany boru przez tlenek cynku, co wykazuje niżej podany wykres.

Badania powyższe wykazują możliwość zamiany małych ilości tlenku boru przez tlenek cynku, przy czym własności szkła zmieniają się dodatnio. Tlenek cynku jest artykułem tańszym niż tlenek boru (1 kg. tlenku cynku — 1 zł. 10 l. kg. tlenku boru — 3 zł. 60), a co najważniejsze, związki boru są artykułem sprządzanym z zagranicy, podczas gdy tlenek cynku jest produkowany w kraju.

ODLEWY DO FABRYKACJI FORM UŻYWANYCH PRZY WYROBIE SZKŁA.

„Journal Metallurgia” Marzec 1936, str. 141—142.

Podajemy w streszczeniu referat wygłoszony na posiedzeniu w Society of Glass Technology przez p. J. E. Hursta.

Użycie specjalnych stopów nieraz bardzo złożonych, a częstokroć nie usprawiedliwionych daje się w wielu wypadkach zastąpić przez starannie przygotowane żeliwo. Wiadomem jest, że formy przy wyrobie szkła narażone są na ciężkie warunki termiczne. Szkło w chwili wpuszczania do formy posiada temperaturę 900—1000°C. Przy zetknięciu się ze szkłem przy powyższej temperaturze zachodzi w formie zjawisko utleniania wewnętrznych ścian formy.

Z drugiej strony często zachodzą wypadki zewnętrznego chłodzenia form za pomocą wody lub powietrza i tutaj na skutek wysokich różnic temperatury ścianek: wewnętrznej i zewnętrznej występuje zjawisko wewnętrznych naprężeń metalu. Formy, będące w stałym użyciu służą dłużej, niż te których użycie jest przerywane. Tłumaczy się to zmianami, jakie zachodzą w strukturze metalu, z którego forma jest wykonana. Żeliwo składa się z żelaza i grafitu, rozkład węgliku żelaza obecnego w żeliwie następuje przy temperaturze 600°C i pociąga za sobą powiększenie objętości formy; zjawisku temu towarzyszy zawsze pojawienie się rysów na wewnętrznej ścianie formy.

Podane wyżej własności stopów dają pewne wskazówki na ustalenie składu chemicznego metalu, jaki winien być użyty do fabrykacji form. Zawartość węgla w żeliwie winna być minimalna, twardość według Brinna winna wynieść 215—235, zawartość fosforu nie powinna przewyższać 0.45%, zaleca się natomiast większy % manganu, który ułatwia otrzymanie żeliwnego stopu o ściślejszej strukturze.

Najodpowiedniejszy skład chemiczny żeliwa dla form będzie następujący:

C (węgiel) najwyżej 3,1%, S (siarka) najwyżej 0.07%, P (fosfor) najwyżej 0.45% Mn (mangan) od 0,8—1.5%, Fe (żelazo) — 95,58 — 94,88%.

K r o n i k a.

Z Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

P. Antoni Wierusz-Kowalski z Ministerstwa Rolnictwa został mianowany zastępcą dyrektora departamentu przemysłowego w Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

PODZIAŁ STRAT CIEPLNYCH W PIECU WANNOWYM.

(The distribution of heat losses in a tank furnace system H. S. Y. Gill. Jour. Soc. Glass Technol. 19 (1935) Nr. 76 str. 319—329).

Autor podaje wyniki przeprowadzonych badań strat ciepła w wannie przepływowej o pow. 12.2 m² produkującej się baloniki do żarówek i kieliszki. Badania były prowadzone systematycznie przez dwa lata i wyniki dały jasny obraz warunków pracy przy piecu wannowym przeciętna produkcja którego wynosi 9100 kg. szkła na dobę, stopionego z 1/3 surowców i 2/3 stłuczki szklanej. Gazowano węgiel 6750 kg, dziennie, stosunek opału do wyrobu gotowego szkła wynosił 0.740 kg. węgla w przeliczeniu na 7.000 kal. na 1 kg. szkła. Ten duży rozchód tłumaczy się nie wielkim obciążeniem ogrzewalnej powierzchni pieca który nie przekracza 730 kg. szkła przez 24 godziny na 1 m².

Podział strat ciepłych przedstawia się następująco:

Ciepło użyteczne t. j. potrzebne do stopienia masy szklanej	— 9%
Straty ciepłe spowodowane przez promieniowanie ścian i dna pieca wannowego	— 43%
Straty spowodowane przez promieniowanie ścian regeneratorów	— 9%
Ciepło unoszone wraz z odchodzącymi gazami spalinowymi	— 35%
Inne straty	— 4%

MIĘDZYNARODOWE POROZUMIENIE W BIAŁOSZKLARSTWIE.

W początku b. m. austriacki przemysł białoszklarski zawarł porozumienie z przemysłami Niemiec, Czechosłowacji, Polski, Węgier i Włoch, dotyczące warunków aprowizowania rynku austriackiego i wywozu. W związku z austriackimi ograniczeniami celnymi przywóz artykułów białoszklarskich spadł w 1935 r. w porównaniu z 1933 r. o 20%, przy czym w ramach tego niewielkiego stosunkowo tonażu wszyscy wchodzący w grę eksporterzy prowadzili niezmiernie ostrą walkę konkurencyjną. Z drugiej strony przemysł austriacki spotykał się na odcinku flaszek izolacyjnych, szkieł do lamp i innych artykułów standardowych na rynku włoskim i węgierskim z silną konkurencją innych krajów.

Celem uregulowania obydwóch tych zagadnień (przywozu i wywozu austriackiego), zawarto wspomniane porozumienie, które postanawia, że przywóz artykułów w kraju nie wytwarzanych pozostaje na przyszłość wolny, na inne zaś artykuły kraje objęte porozumieniem uzyskują kontyngent przywózowy w wysokości 60% przywozu w 1933. W zakresie wywozowym zawarty zostaje szereg konwencji regulujących kontyngenty i warunki sprzedaży na rynkach umownych.

Użytkowanie budynków przemysłowych.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu okólnikiem Nr. P. A. III, 1/58 wyjaśniło urzędowi wojewódzkim, że użytkowanie budynków przemysłowych wymaga udzielenia na to przemysłowcowi zezwolenia przez tę władzę, która wydała zezwolenie na budowę danego

budynku. Przyjęcie przez urząd wojewódzki deklaracji przemysłowca, że zakład został wybudowany i urządzony zgodnie z projektem — nie jest wystarczające.

W sprawie Izb Pracy.

O ile dotychczas znaczna część organizacyj robotniczych nie odnosiła się pozytywnie do pomysłu powołania Izb Pracy, to obecnie nastąpiła w tym względzie zmiana. 41 organizacyj zawodowych robotniczych i spółdzielczych wystąpiło do Min. Opieki Społ. o jak najspieszsze wprowadzenie samorządu świata pracy, domagając się uchwalenia ustawy na najbliższej sesji ciała ustawodawczego.

Orzeczenie Sądu Najwyższego, stwierdzające, iż umowa zawarta podczas strajku jest nieważna.

W dn. 7 m. b. Sąd Najwyższy ogłosił znamienne orzeczenie w sprawie, mającej zasadnicze znaczenie. Orzeczenie dotyczyło sprawy o skutki umowy, zawartej w czasie strajku okupacyjnego.

Na początku r. b. w kopalni nafty „Locarno“ wybuchł strajk okupacyjny. W czasie strajku zawarto umowę, gwarantującą robotnikom pokrycie zaległych zarobków przez nowego przedsiębiorcę przejmującego kopalnię do eksploatacji.

Przedsiębiorca zakwestionował jednakże tę umowę, zawartą podczas strajku i odmówił zapłaty.

Sprawa oparła się o sąd, przy czym w dwóch instancjach pozew robotników nie został uwzględniony.

Sąd Najwyższy oddalił ostatecznie pretensję robotników i orzekł, iż umowa była nieważna.

Stan zatrudnienia w hutach szklanych.

Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Wiadomości Statystycznych) w hutach szklanych zatrudnionych było ogółem w miesiącu wrześniu r. b. 12.730 robotników, wobec 9.171 robotników we wrześniu 1935 roku.

Podwyżka zarobków w Hucie Szklanej „Hortensja” w Piotrkowie.

Dyrekcja Huty Szklanej „Hortensja” w Piotrkowie podwyższyła zarobki zatrudnionym robotnikom o 5%, poczynając od listopada r. b. Huta zatrudniała dotąd około 1.300 robotników.

Dyrekcja Huty urachamia obecnie jeszcze jedną z nieczynnych dotychczas wani i powiększa personel robotniczy o około 400 robotników.

W sprawie walki z wypadkami przy pracy.

Organizacje przemysłowe rozwijają ożywioną działalność, mającą na celu walkę z wypadkami przy pracy.

Związek Przemysłu Chemicznego organizuje w fabrykach chemicznych służbę bezpieczeństwa pracy oraz opracowuje instrukcje, jakie należy zachować ostrożności przy niebezpiecznych procesach produkcyjnych w tej branży.

Związek Cukrowni udoskonala założoną w wielu cukrowniach służbę bezpieczeństwa pracy, podnosi wiedzę fachową kierowników tej służby przez urządzenie wykładów i konferencji, których tematami są zagadnienia profilaktyki wypadkowej.

Związek Papierni powołał specjalny referat bezpieczeństwa pracy, który inicjuje akcję bezpieczeństwa pracy i ułatwia papierniom jej przeprowadzenie.

Poważne wyniki w tym zakresie osiągnął już również przemysł drzewny i hutnictwo żelazne, które pierwsze zainteresowało się w Polsce tym problemem i osiągnęło najpoważniejsze wyniki.

Ostatnio również Związek Przemysłowców Metalowych utworzył u siebie komisję bezpieczeństwa pracy, która po starannym wypracowaniu metod, rozpoczęła już ożywioną działalność.

Import—Eksport.

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 3 listopada 1936 r.

o Polskim Instytucie Rozrachunkowym.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i art. 1 pkt a) ustawy z dnia 2 lipca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 363) postanawiam co następuje:

Art. 1. Tworzy się Polski Instytut Rozrachunkowy jako instytucję prawa publicznego, posiadającą osobowość prawną.

Art. 2. Do zakresu działania Polskiego Instytutu Rozrachunkowego należą:

1) czynności, związane z wykonywaniem umów rozrachunkowych, zawartych przez Państwo lub uprawnione instytucje z państwami lub instytucjami zagranicznymi, w zakresie, w jakim zostaną przekazane przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z właściwymi ministrami;

2) zawieranie — na zlecenie Ministra Przemysłu i Handlu wydane w porozumieniu z właściwymi ministrami — umów wykonawczych, dotyczących techniki rozrachunkowej z instytucjami zagranicznymi oraz wykonywanie tych umów;

3) czynności, wynikające z przeprowadzenia obrotu kompensacyjnego i rozrachunkowego z zagranicą — w zakresie zleconym przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z właściwymi ministrami;

4) czynności, powierzone w zakresie kontroli obrotu towarowego z zagranicą i Wolnym Miastem Gdańskiem przez Komisję Obrotu Towarowego działającą na zasadzie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 7 maja 1936 r. w sprawie kontroli obrotu towarowego z zagranicą i z Wolnym Miastem Gdańskiem (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 279).

Art. 3. Za zobowiązania Polskiego Instytutu Rozrachunkowego gwarantuje Skarb Państwa.

Art. 4. Polski Instytut Rozrachunkowy działa na podstawie dekretu niniejszego oraz statutu, nadanego

w drodze rozporządzenia przez Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Zagranicznych.

Art. 5. Organami Polskiego Instytutu Rozrachunkowego są: prezes, rada, dyrekcja i komisja rewizyjna.

Art. 6. (1) Prezesa powołuje i odwołuje Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych z pośród sfer gospodarczych.

(2) Prezes ma zwierzchni nadzór nad działalnością Polskiego Instytutu Rozrachunkowego, zwołuje posiedzenia rady Polskiego Instytutu Rozrachunkowego, przewodniczy radzie i czuwa nad wykonaniem jej uchwał.

Art. 7. (1) Rada składa się z prezesa oraz z dziesięciu członków i z dziesięciu ich zastępców.

(2) Po jednym członku i jednym zastępcy powołują Ministrowie Przemysłu i Handlu, Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych, Spraw Zagranicznych oraz Prezes Banku Polskiego; dwóch członków i dwóch zastępców powołuje Minister Przemysłu i Handlu na wniosek samorządu przemysłowo-handlowego, — jednego członka i jego zastępcę — na wniosek samorządu rzemieślniczego; pozostałych dwóch członków i dwóch zastępców powołuje Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych na wniosek samorządu rolniczego.

(3) W zakresie, przewidzianym przez porozumienia polsko - gdańskie, w skład rady może wchodzić przedstawiciel Wolnego Miasta Gdańska.

(4) Zastępca członka rady bierze udział w posiedzeniach rady i w głosowaniu w razie nieobecności członka, którego zastępuje.

Art. 8. Do właściwości rady należy:

1) ustalanie wytycznych działalności Polskiego Instytutu Rozrachunkowego,

2) nadzór nad działalnością Instytutu,

3) uchwalenie preliminarzy budżetowych,

4) uchwalanie sprawozdań rocznych,

5) uchwalanie zamknięć rachunkowych z obowiązkiem przedstawiania ich Ministrowi Przemysłu i Handlu oraz Ministrowi Skarbu do zatwierdzenia,

6) ustalanie opłat manipulacyjnych (art. 15).

7) uchwalanie regulaminu rady i regulaminu dyrekcji,

8) decydowanie w sprawach:

a) lokowania funduszy i zaciągania pożyczek na zasadzie oddzielnego regulaminu, zatwierdzonego przez Ministra Skarbu,

b) dokonywania inwestycji, przekraczających 30.000 złotych.

Art. 9. (1) Dyrekcja jest organem wykonawczym Instytutu.

(2) Na czele dyrekcji stoi naczelny dyrektor,

(3) W skład dyrekcji wchodzi ponadto dyrektorzy, których liczbę i zakres czynności określi regulamin.

(4) Członków Dyrekcji powołuje i odwołuje Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

(5) Naczelny Dyrektor lub upoważniony dyrektor reprezentuje Instytut wobec władz, sądów i osób trzecich.

Art. 10. Do zakresu działania dyrekcji należy załatwianie wszelkich spraw, nie zastrzeżonych innym organom Instytutu.

Art. 11. Komisja rewizyjna składa się z przewodniczącego, jego zastępcy oraz trzech członków, powoływanych przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Art. 12. Komisja rewizyjna kontroluje czynności finansowe Instytutu, bada stan jego gospodarki oraz dokonywa rewizji ksiąg, dokumentów i zasobów kasowych.

Art. 13. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu określi wysokość wynagrodzenia prezesa, członków rady, dyrekcji i komisji rewizyjnej.

Art. 14. Pracownicy Polskiego Instytutu Rozrachunkowego są zatrudniani na podstawie umów o pracę i wynagradzani w sposób przyjęty w przedsiębiorstwach prywatnych.

Art. 15. Na pokrycie wydatków Polski Instytut Rozrachunkowy ma prawo pobierania opłat manipulacyjnych za swe czynności. Odsetki od administrowanych przez Instytut funduszy przypadają na jego rzecz.

Art. 16. Od czynności wymienionych w art. 2 Polski Instytut Rozrachunkowy wolny jest od wszelkich danin publicznych w takim zakresie, w jakim wolny jest od nich Skarb Państwa.

Art. 17. Budżet oraz roczne zamknięcia rachunkowe Polskiego Instytutu Rozrachunkowego zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 18. (1) Instytucje, które wykonywują czynności, przewidziane w art. 2 pkt 1), 2) i 4) mogą je wykonywać do czasu, który określi w drodze rozporządzenia Minister Przemysłu i Handlu.

(2) Po tym terminie instytucje te likwidują jednak zobowiązania, wynikłe z dokonanych czynności.

Art. 19. (1) Sumy, jakie zostały wpłacone do wspomnianych w art. 18 instytucji, na ich rachunki w kraju i za granicą, z tytułu obrotu rozrachunkowego, przechodzą — z dniem określonym w rozporządzeniu przewidzianym w art. 18 — na Polski Instytut Rozrachunkowy, na warunkach, na jakich powyższe instytucje przyjęły te sumy.

(2) Jednocześnie przechodzą na Polski Instytut Rozrachunkowy gwarancje (gwarancje bankowe, weksle gwarancyjne i inne zabezpieczenia) ustanowione dla wspomnianych instytucji z tytułu obrotu rozrachunkowego z zagranicą.

Art. 20. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu oraz Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 21. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *J. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

Zmiany w pozwoleniach przywozu.

Niejednokrotnie przy deklarowaniu towaru w urzędach celnych zachodzi potrzeba wprowadzenia zmian w pozwoleniach przywozu, np. zmiana pozycji taryfy celnej, zmiana nazwy towaru i t. p. W tych wypadkach importerzy mogą składać do Centralnej Komisji Przywozowej odpowiednie podania, załączając uprzednio wydane pozwolenia przywozu wraz z odcinkiem dewizowym. Podania tego rodzaju są rozpatrywane przez C. K. P. po ściągnięciu duplikatu pozwolenia przywozu z urzędu celnego. Dla uniknięcia tej dodatkowej manipulacji importerzy mogą podania swe kierować do C. K. P. za pośrednictwem właściwego urzędu celnego. Droga ta skraca w znacznej mierze czas załatwienia podania, gdyż urzędy celne, przesyłając podanie importerowi do C. K. P., załączają duplikat pozwolenia przywozu.

Złożenie podania o zmianę nie przesądza sposobu jego załatwienia, gdyż zmiany tego rodzaju są uzależnione od stanu i wysokości kontyngentu w okresie złożenia podania.

Zmiana wartości przywozu.

Często zachodzą wypadki, iż wartość towaru sprowadzanego z zagranicy przekracza, z przyczyn niezależnych od importera, wartość wymienioną w pozwoleniu przywozu. Importer narażony jest w tym wypadku na trudności przy odprawie celnej, nadwyżka towaru nie może być bowiem oclona.

Ostatnio unormowany został tryb postępowania, w jakim importer może sprostować wartość towaru, podaną w pozwoleniu przywozu. W tym celu winien otrzymać z instytucji, w której składał podanie zaświadczenie o faktycznej wartości towaru. Następnie importer winien skierować odpowiednie podanie do Centralnej Komisji Przywozowej, załączając otrzymane pozwolenie przywozu wraz z t. zw. odcinkiem dewizowym, oraz wymienione wyżej zaświadczenie.

Na podstawie tych dokumentów C. K. P. sprostuje wartość towaru w pozwoleniu przywozu.

Przewozy kolejowe.

Eksporter, zmuszony po wysłaniu transportu do skierowania go do innej stacji portowej niż ta, którą wymienił w liście przewozowym, na podstawie ogólnych postanowień taryfowych, opłacał zamiast stawek portowych — przewoźne według klas zasadniczych za cały początkowy przebieg od stacji nadania do wymienionej poprzednio stacji portowej i następnie, również według klas zasadniczych, za odcinek między portami. Postanowienia te powodowały nieprzewidziane straty eksporterów w wypadku zmiany miejsca podstawienia statku, braku miejsca w magazynach etc.

Celem nienarazania w przyszłości eksporterów na straty tego rodzaju, powstałe niezależnie od woli nadawcy, Ministerstwo Komunikacji wprowadziło do Postanowień Taryfowych nowy przepis, w Zesz. 3 Część II Taryfy Towarowej (taryfy specjalne, obowiązujące w obrocie przez porty Gdyni i Gdańska), oznaczony jako § 13 p. c). Na zasadzie tego przepisu, za przesyłkę skierowaną, przez zmianę umowy o przewóz, do innej niż pierwotna stacji portowej — przewoźne oblicza się za łączną odległość drogi przewozu, od pierwotnej stacji nadania do nowej, porto-

wej stacji przeznaczenia, według taryfy, obowiązującej na tej drodze z dodaniem po zł. 21.— od wagonu.

Wywóz drogą morską.

Wydawanie przez urzędy celne jednego tylko dokumentu, udowodniającego wywóz towaru zagranicę okazało się, przy wywozie drogą morską, niewystarczające. Ministerstwo Skarbu, na skutek starań sfer gospodarczych, wydało okólnik L. D. IV. 24801/3/36 z dn. 27 października 1936 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 29/1936, poz. 882), zmieniający dotychczasowy tryb postępowania w tym przedmiocie. W myśl wymienionego okólnika, przy wywozie towarów drogą morską, a w tym węgla (również bunkrowego) i koks, oprócz dowodów, przewidzianych w § 55 ust. 2 i 3 oraz § 56 ust. 7 przepisów wyk. do prawa celnego, urzędy celne mogą na żądanie stron wydawać dwa dodatkowe zaświadczenia o dokonanych wywozie. Jedno z nich jest przeznaczone dla władz kolejowych, drugie dla użytku izb przemysłowo-handlowych. Do wystawiania dodatkowych zaświadczeń mogą być używane formularze wzoru Nr 10 (do § 55 ust. 3 przep. wyk. do pr. celn.). Dodatkowe zaświadczenia powinny być wypełniane przez stronę i przedstawiane urzędowi celny przy odprawie celnej. Okólnik reguluje poza tym sposób potwierdzania wywozu przesyłek tranzytowych, jak również zaświadczenia dostaw węgla bunkrowego oraz płyt cynkowych do oczyszczania wody w kotłach, dostarczanych na statki morskie, utrzymujące komunikację między portami polskiego obszaru celnego i portami zagranicznymi.

Sprzedaż z przetargu przez urzędy celne.

Stosownie do postanowienia § 210 ust. 2 przepisów wykonawczych do prawa celnego, urzędy celne mogą odraczać sprzedaż z przetargu towarów, od których należności celne nie zostały uiszczone w przepisany terminie, na okres nie przekraczający 6-ciu miesięcy od daty, w której należności celne powinny być uiszczone. Ponieważ zachodzą przypadki, w których względy słuszności przemawiają za dłuższym okresem odroczenia sprzedaży towarów. Ministerstwo Skarbu okólnikiem L. D. IV. 26038/3/36 z dnia 26 października 1936 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 29/1936, poz. 880) poleciło urzędowi celny, aby podania o dalsze odroczenia sprzedaży z przetargu towarów, poza okres wyznaczony przez urząd celny, przedstawiać do decyzji Ministerstwa Skarbu. Podanie powinno być złożone w urzędzie celny najpóźniej w przeddzień przetargu. Na skutek takiego podania, urząd celny wstrzyma sprzedaż, aż do ostatecznej decyzji Min. Skarbu G. S. I. Nr 4. — 14.XI.36.

W sprawie zwolnienia lub obniżenia podatku obrotowego przy wywozie do Gdańska.

Różne organizacje gospodarcze poruszyły już kilkakrotnie uzyskanie ulg w podatku obrotowym przy wywozie artykułów przemysłowych do Gdańska w wypadkach gdy ulgi takie mogą mieć decydujące znaczenie dla łatwiejszego zbytu na terenie gdańskim. Po dawnym orzeczeniu N. T. A., że transakcyj z Wolnym M. Gdańskiem uważać nie można za transakcje eksportowe, znalazła kwestia teoretyczne rozwiązanie w osobnym postanowieniu znowelizowanej ustawy

o podatku przemysłowym, które upoważnia Ministra Skarbu w razie uzasadnionej potrzeby gosp. do zwolnienia podatnika w całości, lub częściowo, od podatku obrotowego. Minister Skarbu, o ile nam wiadomo, nie skorzystał jednak dotychczas z tego uprawnienia, głównie z tej przyczyny, że w braku granicy celnej pomiędzy Polską a Gdańskiem, nie jest wywóz do Gdańska w sposób niewątpliwy do udowodnienia zwłaszcza, że istnieje możliwość powrotnego przywozu, któryby się opłacał o ile jest ułatwiony ulgowymi taryfami kolejowymi, przewidzianymi dla eksportu.

Umowa polsko-kanadyjska.

W związku z wejściem w życie z dniem 15 sierpnia r. b. *polско-kanadyjskiej umowy handlowej*, zostały obniżone stawki celne dla szeregu artykułów pochodzących z Polski, między innymi i dla wyrobów szklanych:

Dotychczasowe cło:	Oberne cło:
1) Wyroby ze szkła 32 1/2% a. v. oraz 8% „sales tax“ i 3% „excise tax“.	30% a. v. mniej 10% więc 27% a. v.
2) Wyroby ze szkła do wykończenia, 22 1/2% a. v. oraz 3% „excise tax“ i 3% „excise tax“.	10% a. v.

Zniżka w taryfach polsko-czechosłowackiego związku kolejowego.

Z dniem 5.XI. 1956 r. obniżono o 16%, wyrażone w groszach, stawki przewoźnego na odcinku czechosłowackim do punktów stycznych 25—33. Tabelę przeliczenia nabyć można w administracji Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych w Warszawie, ul. Chałubińskiego Nr. 4, w cenie 60 gr.

Zniżki obejmują taryfy artykułowe Części II Taryfy czechosłowacko-polskiego związku kolejowego — Zeszyty 4, 8 i 10 (tabeli A):

— na import piasku, gliny porcelanowej, kaolinu, gliny ogniotrwałej, szamotu, łupku, cegieł i tygli szamotowych i t. p. (taryfa artykułowa Nr. 118);
na import kamieni (taryfa artykułowa Nr. 123).

W sprawie bezpośrednich połączeń między Polską a portami Australii i Nowej Zelandii.

Państwowy Instytut Eksportowy donosi, że angielska linia okrętowa Port Line (Commonwealth &

Dominion Ltd), utrzymująca łączność między Europą a portami Australii (Melbourne, Sydney, Newcastle N. S. W., Hobart, Launceston, Brisbane) i Nowej Zelandii (Port Chalmers Dunedin, Lyttelton, Aucland, Wellington) zgłosiła swoją gotowość wprowadzenia bezpośrednich połączeń pomiędzy Polską a tymi portami. Wprowadzenie takiego bezpośredniego połączenia linia uzależnia od możliwości otrzymania dostatecznej ilości ładunków polskich towarów przeznaczonych do tych portów.

W związku z tym Instytut prosi o powiadomienie o istniejących możliwościach zainteresowanych w eksporcie do Australii i Nowej Zelandii z prośbą, by w razie jeśli uważają wprowadzeniem takiego połączenia za wskazane, zechcieli zgłosić się do Instytutu.

Wyjazdy handlowe zagranicę

Wszystkie Izby Przemysłowo-Handlowe R. P. wydają kupcom i przemysłowcom zaświadczenia dla Komisji Dewizowej, celem uzyskania zezwolenia na wywóz zagranicę sumy większej niż zł. 200.—

Zezwolenia takie wydawane są tylko w wypadkach, gdy zachodzi istotnie sprawdzona przez Izbę konieczność wywiezienia większej sumy, dla pokrycia większych przejazdów i dłuższego pobytu zagranicą w celach przemysłowo-handlowych.

Izby załatwiają natomiast odmownie podania o zaświadczenia dewizowe, motywowane chęcią zakupu zagranicą wzorów, opłacenia zaliczek na zamówiony towar i t. p., gdyż motywy takie sprzeczne są zarówno z przepisami dewizowymi, jak i z zasadami reglamentacji towarowej.

Waga brutto w podaniach.

Importerzy, sprowadzający towary clone wagą brutto, winni w składanych do C. K. P. podaniach wymieniać jedynie tę wagę.

Wskazanie w podaniu wagi netto na artykuł clony brutto powoduje trudności przy odbiorze towaru, gdyż pozwolenie przywozu, wydane na zasadzie takiego podania, opiewa również na wagę netto i może okazać się niewystarczające.

Możliwości eksportowe.

Firma „Nezah“ Chemical Factory Niemczyk Bros., Tel-Aviv (Palestine) P. O. Box 649 poszukuje dostawców kałamarzy do atrymentu w Polsce.

Firma S. A. Citalo, Verreries w Lodelinesart (Belgia) pragnie nawiązać kontakt z polskimi producentami szkła tafłowego ornamentowego.

Wiadomości z zagranicy

AUSTRIA. Fabrykacja luster.

Fabryka „Erste Osterreichische Maschinenglasindustrie“ w Wiedniu zamierza nabyć instalację do fabrykacji luster, zaś w celu ochrony nowego przemysłu zaprojektowano prawo wwozu, opiewające na 50 koron w złocie od lustera polerowanego.

CHILI. Nowa huta szklana.

W okolicy Concepcion zostanie wkrótce uruchomiona nowa huta szklana. Produkcja jest przeznaczona

na pokrycie miejscowego zapotrzebowania na szkło szybowe.

CZECHOSŁOWACJA. Rozmiary kryzysu w przemyśle szklanym.

W piśmie fachowym „Tcheco-Verre“ podaje Dr. R. Furst rozmiary kryzysu w przemyśle szklanym, w porównaniu z rokiem 1929, jako rozpoczynającym kryzys. Jeśli przyjmujemy stan produkcji w roku 1929 za 100%, to stan ten w latach następnych wyrażał się:

1930	1931	1932	1933	1935	1936
83.5%	75.1%	54.3%	48.6%	46.1%	45.5%

Jak z powyższego widzimy, produkcja za oznaczone lata zmniejszyła się więcej, niż o połowę.

Ilość bezrobotnych w tym że czasie wzrosła z 2735 robotników do 20.982, a mianowicie:

w końcu roku	1929	2735
" "	1930	6355
" "	1931	10545
" "	1932	17099
" "	1933	26895
" "	1934	11574
" "	1935	20982

Cyfry powyższe obejmują tylko hutników zarejestrowanych w Urzędach Pracy i nie dotyczą chałupników. O ile ich również wziąć pod uwagę, to okaże się, że więcej niż połowa hutników jest bezrobotna.

W omawianym czasie eksport zmniejszył się wagowo więcej, niż o połowę, zaś wartościowo więcej, niż o 60% i stanowił:

r o k	tonn	milionów Kc
1929	222,785	1378
1930	193,561	1154
1931	186,392	974
1932	117,183	611
1933	108,458	531
1934	112,242	400
1935	111,279	386

Zmniejszyły się również w międzyczasie wywozowe ceny jednostkowe, które wynosiły przeciętnie w roku 1929, 619 Kc za 100, zaś w roku 1933 zaledwie 490 Kc.

FRANCJA. Unieruchomienie hut szklanych.

Huta szklana „La Pierre” w Coudrecieux w pobliżu Mans, nie będąc w stanie kontynuować produkcji w obecnych warunkach — postanowiła zamknąć przedsiębiorstwo.

— Zniesienie kontyngentów przywozowych na szkło.

Pomiędzy kontyngentami importowymi zniesionymi dekretem Ministra Handlu z dn. 2 października 1936 r. znajdują się następujące artykuły szklane: szkło „triplex” szkło ochronne, butelki, flakony, flaszeczki, ampułki otwarte (bez korka).

JUGOSŁAWIA. Zwiększony import wyrobów szklanych.

Przywóz wyrobów do Jugosławii zwiększa się z roku na rok i wynosił:

rok	tonn	1000 dinarów
1933	1289	14.332
1934	1476	14.692
1935	2005	21.495

Najgłówniejszymi importerami szkła były Austria Niemcy i Czechosłowacja:

K r a j	rok	tonn	1000 dinarów
Austria	1933	121	1.687
	1934	85	1.200
	1935	84	1.288
Niemcy	1933	178	3.500
	1934	293	4.355
	1935	386	8.210
Czechosłowacja	1933	847	7.869
	1934	911	7.332
	1935	1296	9.073

— Import szkła.

Ogółem import szkła w ciągu 1-go półrocza rb. wzrósł do 277 tonn szkła lustrzanego i szybowego wartości 1.903.000 dinarów i 406 tonn szkła rżniętego (wklęsłego) wartości 5.583.000 dinarów.

NIEMCY. Znaczna poprawa w przetwórczym przemyśle szklanym Turynгии.

W przemyśle przetwórczym Turynгии nastąpiło znaczne ożywienie. Zatrudnienie robotników w okresie obecnym wynosi 80% przedwojennego. Zbyt w porównaniu z rokiem ubiegłym powiększył się prawie o 50%. Na szczególną uwagę zasługuje eksport, który przekroczył już normy przedwojenne. Przed wojną eksport wyrażał się cyfrą 45% całej produkcji, dziś osiągnął już cyfrę 50.7%. Na powiększenie eksportu wpłynął głównie wywóz ozdób choinkowych z Lauscha i innych miejscowości Turynгии. Przemysł ten pracuje przez cały rok, przeważnie dla Stanów Zjednocz. Amer. Północ. W znacznym stopniu nastąpiła również poprawa w produkcji termometrów, ampułek i strzykawek. Na rynku pracy brak jest wykwalifikowanych robotników.

RUMUNIA. Działalność mechanicznych hut tafełowych za rok 1935.

Tow. Akc. „Mechaniczne Huty Tafelowe” w Bukareszcie, przedsiębiorstwo o kapitale zakładowym 20.000.000 lei poniosło w roku operacyjnym 1935 straty w sumie 587.377 lei; jak również Sp. Akc. „Industria Romana” w Scaeni, której straty wynoszą 1.373.330 lei.

NOWA-ZELANDIA. Ograniczenie wwozu szkła szybowego i lustrzanego z Belgii.

Na skutek uchwały powziętej przez porozumienie komercyjne pomiędzy Unią Belgijsko-Luxemburską i Nową Zelandią, wwóz szkła szybowego i lustrzanego wykończonego (szlifowanego, pokrytego staniolą — cynkowanego, oprawionego) pochodzenia belgijsko-luxemburskiego ograniczono do 35% aczkolwiek w taryfie figuruje 50%. Prawo preferencyjne przysługujące W. Brytanii na te artykuły przewiduje tylko 15%.

WĘGRY. Wzrost eksportu szkła butelkowego.

W ciągu pierwszego półrocza 1936 r. Węgry wyeksportowały 14.393 tonny szkła butelkowego wartości 245.000 pengö podczas gdy w tym samym okresie r. ub. wywieziono 334 q. m. wartości 6.000 pengö.

Ustawy i Rozporządzenia.

W „Dzienniku Ustaw R. P.” ukazały się następujące ustawy i rozporządzenia o charakterze gospodarczym:

O utworzeniu w Białymstoku urzędu celnego kolejowego — rozporządzenie ministra Skarbu z dnia 14 października 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 81, poz. 563)

Prawo karno-skarbowe — dekret Prezydenta R. P. z dnia 3 listopada 1926 r. (Dz. U. Nr 84 — poz. 581)

O Polskim Instytucie Rozrachunkowym — dekret Prezydenta R. P. z dnia 3 listopada 1936 r. (Dz. U. Nr 84, poz. 582).

W sprawie określenia przedsiębiorstw, prowadzonych w większym rozmiarze — rozp. Ministra Przemysłu i Handlu wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Sprawiedliwości oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 23 października 1936 r. (Dz. U. Nr 84, poz. 590).

W sprawie ustalenia pozycji taryfy celnej dla towarów, których przynależność taryfowa wzbudza wątpliwości — rozp. Ministra Skarbu z dnia 21 października 1936 r. (Dz. U. Nr 86, poz. 603).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 27 października 1936 r.

w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła.

Na podstawie art. 23 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnym (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610) zarządza się co następuje:

§ 1. 1) Przy przywozie towarów wyszczególnionych w załączonych do rozporządzenia niniejszego wykazach Nr 1, Nr 2 i Nr 3, jeżeli towary te nie są oznaczone jako wolne od cła, pobiera się cło zniżone, wyrażone w tych wykazach w procentach cła normalnego (autonomicznego).

2) Cło zniżone oblicza się od stawek zawartych w kolumnie I lub II taryfy celnej przywozowej w brzmieniu każdorazowo obowiązującym, w zależności od tego, z której kolumny stawki celne mają do danego towaru zastosowanie.

§ 2. Urzędy celne stosują cło zniżone bądź zwalniają od cła:

a) przy przywozie towarów wyszczególnionych w wykazie Nr. 1 — za pozwoleniem Ministra Skarbu i na warunkach w tym pozwoleniu przewidzianych,

b) przy przywozie towarów wyszczególnionych w wykazie Nr. 2 — na podstawie zaświadczenia izby przemysłowo-handlowej, właściwej terytorialnie dla danego zakładu przemysłowego, a jeśli chodzi o przywóz tych towarów na obszar W. M. Gdańska dla użycia ich na na tym obszarze — na podstawie zaświadczenia Izby Handlu Zagranicznego w Gdańsku,

c) przy przywozie towarów wyszczególnionych w wykazie Nr. 3 — bez osobnych na to pozwoleń lub zaświadczeń.

§ 3. Zaświadczenia wymienione w punkcie b) § 2 rozporządzenia niniejszego powinny zawierać:

- a) nazwę izby, która zaświadczenie wystawiła,
- b) miejsce i datę wystawienia zaświadczenia,
- c) powołanie rozporządzenia niniejszego, jako podstawy prawnej dla wydania zaświadczenia,
- d) nazwę i siedzibę firmy, której zaświadczenie zostało wydane oraz oznaczenie miejsca zakładu przemysłowego, dla którego towar jest przeznaczony,
- e) nazwę towaru w brzmieniu podanym w wykazie Nr. 2 oraz ilość tego towaru,
- f) stwierdzenie, że podana ilość towaru odpowiada zapotrzebowaniu przedsiębiorstwa lub jego zdolności przetwórczej oraz wskazanie w jakim okresie czasu towar ma być przerobiony,
- g) stwierdzenie, że towar objęty zaświadczeniem jest przeznaczony do celów określonych w wykazie Nr. 2,
- h) nazwę urzędu celnego, w którym ma być dokonana odprawa celna,
- i) wymienienie urzędu celnego, znajdującego się najbliżej zakładu przemysłowego, dla którego towar jest przeznaczony,
- j) podpis i pieczęć izby wystawiającej zaświadczenie.

§ 4. 1) Zaświadczenia wystawiane przez izby (pkt b § 2) są ważne na okres obowiązywania rozporządzenia niniejszego; mogą być one wykorzystywane częściowo, lecz co najwyżej przy pięciu zgłoszeniach celnych.

2) Zaświadczenia powołane w ust. 1 nie wykorzystane całkowicie przy pięciu zgłoszeniach celnych nie mogą być wykorzystane przy zgłoszeniach celnych następnych, chociażby termin ich ważności (ust. 1 § 4) jeszcze nie upłynął.

§ 5. 1) Urząd celny położony najbliżej zakładu przemysłowego obowiązany jest przeprowadzić kontrolę, czy towar odprawiony za cłem zniżonym lub bez cła został użyty przez zakład przemysłowy wymieniony w zaświadczeniu, do celu określonego dla danego towaru w wykazie Nr. 2. Jeżeli przeprowadzenie kontroli nie należy do urzędu celnego odprawiającego, to urząd ten, w celu dokonania kontroli, przesyła dane dotyczące odprawionego towaru urzędowi celnemu położonemu najbliżej zakładu przemysłowego.

2) Zakład przemysłowy obowiązany jest prowadzić rejestr wykazujący dokładnie przychód i rozchód towarów, do których zastosowano zwolnienie od cła lub cło zniżone, przewidziane w wykazie Nr. 2.

3) Postanowienia ust. 1 pkt b) i c) § 18 przepisów wykonawczych do prawa celnego mają tu zastosowanie.

§ 6. 1) Gdy przed wydaniem do wolnego obrotu towaru, wyszczególnionego w wykazie Nr. 1, strona nie złożyła podania o udzielenie jej pozwolenia na zastosowanie cła zniżonego lub zwolnienia od cła

tego towaru, Minister Skarbu może dodatkowo wydać pozwolenie i zarządzić zwrot różnicy pomiędzy należnościami celnymi pobranymi a przypadającymi na zasadzie rozporządzenia niniejszego, jeżeli:

- a) przed wydaniem towaru do wolnego obrotu została ustalona na wniosek strony tożsamość towaru w sposób określony przepisami wykonawczymi do prawa celnego;
- b) strona złożyła, w ciągu 30 dni od daty uiszczenia, zakredytowania lub odroczenia należności celnych, podanie o zastosowanie do odprawionego towaru cła niższego lub zwolnienia od cła.

2) W przypadkach, gdy przed podjęciem do wolnego obrotu towaru, wymienionego w wykazie Nr 1, strona złożyła podanie o udzielenie jej pozwolenia na zastosowanie cła niższego lub zwolnienia od cła lecz podjęła towar do wolnego obrotu przed otrzymaniem takiego pozwolenia, Minister Skarbu może zarządzić zwrot różnicy pomiędzy należnościami celnymi pobranymi a przypadającymi na zasadzie rozporządzenia niniejszego, jeżeli, przy zachowaniu przepisu pkt a) ust. 1 paragrafu niniejszego, strona złożyła podanie o zwrot wspomnianej różnicy w ciągu 30 dni od daty pisma, którym Ministerstwo Skarbu zawiadomiło ją o wydaniu pozwolenia.

3) Jeżeli strona wniosła zażalenie w sprawie zastosowania taryfy celnej lub przepisów celnych, bieg 30-dniowych terminów, określonych w ustępie 1 i 2 paragrafu niniejszego, rozpoczyna się od daty doręczenia stronie orzeczenia ostatecznego w administracyjnym toku instancji.

4) Podania określone w ustępie 1 i 2 paragrafu niniejszego strona powinna złożyć, dołączając kwit celny, w urzędzie celnym, który dokonał odprawy. Urząd Celny prześle otrzymane podanie do Ministerstwa Skarbu wraz ze sprawozdaniem i dowodami stwierdzającymi tożsamość towaru.

§ 7. Gdy towar, wymieniony w wykazie Nr 1 do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 29 kwietnia 1936 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o niżkach celnych i zwolnieniach od cła (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 269) w brzmieniu rozporządzeń: z dnia 17 czerwca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 47, poz. 346), z dnia 26 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 60, poz. 443) i z dnia 25 sierpnia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 520) został odprawiony ostatecznie za cłem normalnym, w okresie do dnia 31 października 1936 r., Minister Skarbu może zarządzić zwrot różnicy należności celnych na warunkach ustalonych w § 6 powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 29 kwietnia 1936 r.

§ 8. 1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1936 r. i obowiązuje do dnia 30 kwietnia 1937 r. włącznie.

2) Pozwolenia Ministra Skarbu na zastosowanie cła niższego bądź zwolnienie od cła, wydane na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 29 kwietnia 1936 r., w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o niżkach celnych i zwolnieniach od cła (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 269) w brzmieniu rozporządzeń: z dnia 17 czerwca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 47, poz. 346), z dnia 26 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 60, poz. 443)

i z dnia 25 sierpnia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 520), zachowują swą ważność do dnia 30 kwietnia 1937 r. włącznie, jeżeli dotyczą towarów wyszczególnionych w wykazie Nr 1 rozporządzenia niniejszego; w tych przypadkach cło niższe lub zwolnienie od cła stosuje się według norm ustalonych w rozporządzeniu niniejszym. Nie dotyczy to jednak pozwoleń Ministra Skarbu na zastosowanie cła niższego przy przywozie części zamiennych do samochodów, motocykli i ciągowek (z grup: 65, 66, 67, 69, 70 i 71 t. c. przywózowej); pozwolenia te, wydane na podstawie rozporządzenia z dnia 29 kwietnia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 269) tracą swą ważność z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

Minister Skarbu

(—) *E. Kwiatkowski.*

Instrukcja odnośnie spłacania zaległości podatkowych papierami wartościowymi.

Ministerstwo Skarbu wydało instrukcję, w której wyjaśnia, że obligacje 6%-owej Pożyczki Narodowej mogą być przyjmowane na spłatę zaległości, podlegających odroczeniu do 31 marca 1938 roku w podatkach gruntowych, przemysłowych, obrotowych, dochodowych, wojskowych, od nieruchomości i od lokali. Niezależnie od tego Pożyczka Narodowa według wartości nominalnej może być przyjmowana na spłatę podatku spadkowego i od darowizn od osób, na których imię obligacje są wystawione.

Jeśli idzie o 4%-ową Pożyczkę Konsolidacyjną, to może ona być przyjmowana od każdego posiadacza na pokrycie należności podatku spadkowego i od darowizn do kwoty 25.000 zł.

Przy tej sposobności Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że 3%-owa państwowa renta ziemiska według nominalnej wartości może być przyjmowana od każdego posiadacza na spłatę zaległości podatku dochodowego, majątkowego, gruntowego, przemysłowego, od nieruchomości, wojskowego, spadkowego i od darowizn z przed 1 stycznia 1933 roku, zaś w niektórych przypadkach także na spłatę zaległości późniejszych podatków oraz daniny majątkowej.

Skrypty dłużne Skarbu Państwa mogą być użyte na pokrycie zaległości podatków: gruntowego, dochodowego, spadkowego i od darowizn przed 1 października 1931 roku, ale tylko od osób, które otrzymały skrypty tytułem wynagrodzenia za grunty wywłaszczone.

Wreszcie 4,5%-owe listy zastawne Państwowego Banku Rolnego serji I są przyjmowane od wszystkich ich posiadaczy według nominalnej wartości na pokrycie zaległości podatków: gruntowego, dochodowego, majątkowego od nieruchomości, przemysłowego, wojskowego, spadkowego z przed 1 stycznia 1933 roku. Przyjmowane są także na pokrycie zaległości późniejszych, ale tylko do wysokości ich połowy i to od posiadaczy, którzy te listy otrzymali jako wynagrodzenie za grunty rozparcelowane.

OKÓLNIK Nr. 56/36

MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 9 października 1936 r. Nr. Pzm. 212/5 — 6

w sprawie określenia pojęcia żywiciela rodziny.

Pojęcie żywiciela rodziny, o którym mowa w § 7 ust. (1) lit. d) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 6 marca 1935 r. o wykonywaniu przez Fundusz Pracy pośrednictwa pracy (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 152), rozumiane jest w praktyce w ten sposób, że za żywiciela uważany jest najstarszy członek rodziny (ojciec, najstarszy brat).

Ministerstwo Opieki Społecznej wyjaśnia, że nie będzie sprzeczna z intencją wspomnianego przepisu taka jego wykładnia, w której za żywiciela rodziny zostanie uznany w poszczególnych przypadkach członek rodziny, nadający się najbardziej do wykonywania pracy ze względu na swój stan fizyczny, umiejętność zawodową oraz wiek. Może więc być uważany za żywiciela rodziny syn, zdrowszy i silniejszy od ojca, choćby ten ojciec był na ogół zdolny do zarobkowania.

Minister:

(—) *M. Kościatkowski.*

WYJAŚNIENIE

w sprawie zaliczenia jednorazowych renumeracji do wynagrodzeń, stanowiących podstawę do wymiaru składek ubezpieczeniowych.

Wobec wyraźnego przepisu art. 14 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym, w myśl którego do zarobku stanowiącego podstawę wymiaru składek ubezpieczeniowych zalicza się tylko te dodatki, które są wypłacane na podstawie umowy lub zwyczaju, a przy tym trwale wpływają na wysokość wynagrodzenia, należy uznać, że od jednorazowych renumeracji nie objętych umową ani też zwyczajem, a zależnych od uznania pracodawcy, nie opłaca się składek ubezpieczeniowych.

(Z pisma Ministerstwa Opieki Społecznej do Starostwa Krajowego w Poznaniu, z dnia 24 sierpnia 1936 r., Nr. Un. 2/11 6).

PISMO OKÓLNE

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 23 września 1936 r. Nr Pzm. 119/19-6

w sprawie postępowania odwoławczego od wymiaru opłat na rzecz Funduszu Pracy, dokonywanego przez ubezpieczalnie społeczne.

Wobec nastrożających się wątpliwości w sprawie postępowania odwoławczego od wymiaru opłat z art. 15 ustawy z dnia 16 marca 1933 r. o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 163), w których wymiar ten został dokonany przez ubezpieczalnie spo-

łeczne, Ministerstwo Opieki Społecznej wyjaśnia, co następuje:

Ubezpieczalnie społeczne dokonywują wymiaru opłat przewidzianych w art. 15 ustawy o Funduszu Pracy na podstawie § 5a rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 176) samoistnie, nie zaś w imieniu wojewódzkiego biura Funduszu Pracy (ekspozytury). Nie mogą mieć zatem zastosowania w stosunku do trybu odwołań od powyższego wymiaru przepisy rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 23 maja 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 280).

Zgodnie z § 4 zarządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 stycznia 1935 r. (Monitor Polski Nr 25, poz. 40) do wymiaru opłat z art. 15 ustawy o Funduszu Pracy dokonywanych przez ubezpieczalnie społeczne, a więc i do trybu odwoławczego od tego wymiaru, mają odpowiednie zastosowanie przepisy, dotyczące składek ubezpieczeniowych, w szczególności zaś art. 309 (ust.) ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396), w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 855).

Naczelnik wydziału:

(—) *M. Biesiekierski.*

PISMO OKÓLNE

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 25 września 1936 r. Nr. Pzm. 119/16-6

w sprawie opłaty na Fundusz Pracy od inwalidów.

Wobec nasuwających się wątpliwości przy stosowaniu w praktyce art. 15 ust. (3) lit. a) ustawy z dnia 16 marca 1933 roku o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr 22 poz. 163), Ministerstwo Opieki Społecznej wyjaśnia co następuje:

Celem art. 15 ust. (3) lit. a) jest zwolnienie od opłaty na Fundusz Pracy zaopatrzenia inwalidzkiego, pobieranego na podstawie ustawy z dnia 17 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. z r. 1935 Nr 5, poz. 31), nie zaś zwolnienie wszelkich innych dochodów inwalidy od takiej opłaty.

Jeżeli więc inwalida pobiera uposażenie służbowe, bądź stałe wynagrodzenie za najemną pracę, to od dochodu osiągniętego z tych źródeł obowiązany jest uiszczać 1% na rzecz Funduszu Pracy; okoliczność, czy inwalida otrzymuje, zaopatrzenie czy też go nie otrzymuje jest w tym przypadku bez znaczenia.

Wszelkie sprzeczne z niniejszym pismem okólnym wyjaśnienia i zarządzenia należy uważać za nieobowiązujące, w szczególności dotyczy to wyjaśnienia, zawartego w piśmie Prezydium Rady Ministrów z dn. 30 listopada 1933 roku Nr 70-53/96.

Naczelnik wydziału:

(—) *M. Biesiekierski.*

Normy świadczeń na pomoc zimową.

Obowiązują następujące świadczenia na rzecz zimowej pomocy bezrobotnym:

1. Opłaty od lokali jako świadczenie powszechne.

2. Opłaty od obrotu przemysłu, od świadectw przemysłowych dla handlu, a dla wszystkich innych grup zarobkowych — od dochodu netto, przy czym opłaty te będą uiszczane niezależnie od opłat od lokali.

I. Posiadacze lokali w miastach i osiedlach o charakterze miejskim, opłacać będą składki w następującej wysokości:

od 2 izb po zł 0.50 mies. od izby w ciągu 5 mies.

" 3 " " " 1.— " " " " " "

" 4 " " " 2.50 " " " " " "

" 5 " " " 5.— " " " " " "

" 6 " i więcej po 7 zł " " " " " "

Mieszkania jednoizbowe zostają z opłat wyłączone, jako zamieszkałe przeważnie przez warstwy najbiedniejsze.

Składki mogą być uiszczane w ratach miesięcznych.

II. 1. Przedsiębiorstwa przemysłowe opłacać będą świadczenia niezależnie od dochodu, w wysokości 1 do 3 pro mille od obrotu za 1935 r

Za podstawę do obliczenia opłat od właścicieli nieruchomości, wolnych zawodów i t. p. z wyjątkiem pracowników umysłowych, przyjmuje się dochód za rok 1935.

Przyjęte przez Ogólnopolski Komitet oraz komisję porozumiewawczą związków zawodowych pracowników normy potrąceń z zarobków wynoszą przy dochodzie brutto

	do 300 zł. mies.	$\frac{1}{2}$ proc.
od 301 " 400 " "	" "	$\frac{3}{4}$ "
" 401 " 600 " "	" "	1 "
" 601 " 800 " "	" "	$1\frac{1}{2}$ "
" 801 " 1200 " "	" "	2 "
" 1201 " 2500 " "	" "	3 "
" 2501 i więcej " "	" "	5 "

Normy te dotyczą zarówno pracowników umysłowych jak i fizycznych. Kwoty zebrane tą drogą poszczególne instytucje winny wpłacać na konto komitetów wojewódzkich zimowej pomocy bezrobotnym. Jednocześnie Komitet prosi wszystkie instytucje, aby zechciały wystawiać pracownikom świadectwa wpłacenia kwot zadeklarowanych. Świadectwa te, osoby świadczące od dochodu przedstawiać będą delegatom komitetów, zwracającym się do nich w sprawie opłat od lokali, gdyż, jak wiadomo, osoby, świadczące od dochodu, są od opłat mieszkaniowych zwolnione.

Okólniki Centralnego Związku Przemysłu Polskiego

Centralny Związek nadesłał następujące okólniki:

Wydziału Ekonomicznego z dnia 26 października 1936 r. Nr 3561/E.76 instrukcje Komisji Dewizowej w sprawie umowy rozrachunkowej z Austrią.

z dnia 26 października 1936 r. Nr 3564/E. 77 uzupełnienie okólnika Komisji Dewizowej Nr 6 z dnia 11 sierpnia 1936 r.

z dnia 13 listopada 1936 r. Nr 3821/E.81 instrukcje Komisji Dewizowej w sprawie przekazów do Niemiec.

z dnia 17 listopada 1936 r. Nr 3883/E.82 instrukcje Komisji Dewizowej w sprawie składów konsygnacyjnych.

z dnia 19 listopada 1936 r. Nr 3896/E.84 instrukcje Komisji Dewizowej w sprawie książeczek oszczędnościowych cudzoziemców.

Wydziału Komunikacyjnego z dnia 31 października 1936 r. Nr 79 w sprawie egzaminowania pracowników

kolei użytku publicznego i prywatnego, nie będących w zarządzie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“.

Wydziału Pracy z dnia 9 listopada 1936 r. Nr 3774/Pr. w sprawie obchodu Święta Niepodległości w dniu 10 i 11 listopada r. b. w Warszawie.

z dnia 27 października 1936 r. Nr 3575/Pr. w sprawie pośrednictwa pracy w m. st. Warszawie.

Wydziału Statystycznego z dnia 7 listopada 1936 r. Nr. 3759/S. w sprawie norm pomocy zimowej dla bezrobotnych.

z dnia 20 listopada 1936 r. Nr 3910/S. w sprawie norm ustalonych na rzecz pomocy zimowej z dnia 16 b. m. w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Warszawie.

Powyższe okólniki zostały w odpowiednich terminach rozesłane pp. Członkom Związku Hut Szklanych pocztą, jako druki.

I n f o r m a c j e

Ubezpieczenie udziałowców spółek z ograniczoną odpowiedzialnością

Najwyższy Trybunał Administracyjny ustalił następującą zasadę (wyrok N. T. A. z 17 grudnia 1935 roku L. Rej. 1001/33): „Udziałowiec spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, pełniący czynności na rzecz spółki nie z tytułu swej przynależności do spółki, lecz

na mocy umowy o pracę, — podlega obowiązkowi ubezpieczenia na zasadzie art. 2 prawa o ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

Spółka z ogr. odp. ma odrębną osobowość prawną od osobowości jej udziałowców, nie więc nie stoi na przeszkodzie zatrudnianiu wspólników jako pracowników spółki. W danym zaś wypadku z umo-

Nr. Nr. wykazu statyst.	N A Z W A T O W A R U	PRZYWÓZ		WYWÓZ	
		kg.	zł.	kg.	zł.
90900	Szkiełka do zegarków	0	56	44	959
91000	Mozaika i sztuczne części składowe do mozaiki	—	—	—	—
91110	Wata, przędza — szklane	1	37	—	—
91130	Oczy szklane	14	1.228	—	—
91200	Tkaniny szklane i wyroby z nich; wyroby z waty i przędzy szklanej	653	1.234	—	—
91310	Szko tafłowe nieszlifowane, niepolerowane, grubości 5 mm. i mniej: gładkie białe, półbiałe, barwy naturalnej, — bez wzorów i ozdób o powierzchni 0,25 m ² i mniej	11.956	9.894	—	—
91311	gładkie białe, półbiałe, barwy naturalnej, bez wzorów i ozdób o powierzchni 0,25 do 0,5 m ²	12.926	6.019	—	—
91312	gładkie białe, półbiałe, barwy naturalnej, bez wzorów i ozdób o powierzchni powyżej 0,5 m ²	71.965	25.847	—	—
91320	gładkie, barwne, mleczne — bez wzorów i ozdób	5.704	6.909	—	—
91330	wszelkich barw wypukłe, faliste, karbowane, wzorzyste, żyłkowane, matowane	1.022	1.473	—	—
91340	z upiększeniami, malowidłami; szkła składane w oprawie ołowianej, miedzianej i t. p.	111	2.590	—	—
91350	do wyrobu płyt fotograficznych	—	—	—	—
	Szko tafłowe grubości powyżej 5 mm. nieszlifowane, niepolerowane, niematuwane o powierzchni:				
91410	1000 cm ² i mniej	538	387	—	—
91420	powyżej 1000 do 4000 cm ²	97	265	—	—
91430	powyżej 4000 do 10000 cm ²	2.586	4.234	—	—
91440	powyżej 10000 do 20000 cm ²	26	20	—	—
91450	powyżej 20000 do 40000 cm ²	1.170	840	—	—
91460	powyżej 40000 do 70000 cm ²	4.006	2.758	—	—
91470	powyżej 70000 cm ²	1.253	2.375	—	—
91500	Szyby lustrzane szlifowane, polerowane, również matowane	25.413	42.281	—	—
91600	Szyby lustrzane i szkło tafłowe z brzegiem szlifowanym (biseaute)	22	144	—	—
91700	Szyby lustrzane i szkło tafłowe wszelkiej grubości z zaprawą lustrzaną	2	15	—	—
91800	Szyby lustrzane i szkło tafłowe grubości powyżej 5 mm. ozdobne, z upiększeniami, malowidłami, również składane w oprawie miedzianej, ołowianej i t. p.	—	—	—	—
91900	Szyby lustrzane i szkło tafłowe wszelkiej grubości z zaprawą lustrzaną, szyby lustrzane i szkło tafłowe grubości powyżej 5 mm. ozdobne, z upiększeniami, malowidłami, również składane w oprawie miedzianej, ołowianej i t. p. — wszystko z brzegiem szlifowanym	—	—	—	—
92000	Lustra gotowe w oprawach z materiałów pospolitych, chociażby połączonych, posrebrzanych	2	20	1	20
92100	Lustra gotowe w oprawach z kosztownych materiałów	—	—	—	—
	Szko tafłowe z wtopioną siatką drucianą, lub z wtopionym drutem — wszelkiej grubości:				
92210	koloru naturalnego, białe	948	1.001	—	—
92220	szlifowane, również zabarwione w masie	—	—	—	—
92300	Szko tafłowe sklejjane, chociażby z dodatkiem wkładki celuloiowej lub z innych temu podobnych materiałów	1.117	4.295	—	—
92410	Balony do fabrykacji żarówek	348	5.669	—	—
92420	Wyroby, oprócz osobno wymienionych, ze szkła białego, barwnego, przeznaczone do celów technicznych, — bez ozdób, chociażby rżnięte, szlifowane, matowane, z wtopioną siatką	2.105	18.718	1	20
	R a z e m	196.194	294.376	30.409	48.620
89600	Masa szklana w kawałkach do fabrykacji szkła, łom szklany	54.880	8.491	—	—
	O G Ó Ł E M	255.601	302.867	30.409	48.620

ZAKŁADY **SOLVAY** W POLSCE

TOWARZYSTWO Z OGRANICZONĄ PORĘKĄ

W A R S Z A W A 1

SKRZ. POCZT. 282 • CZACKIEGO 14

TELEFON 6-89-60

PRODUKUJĄ:

Soda amonjakalna, Soda kaustyczna, Soda krystaliczna,
Soda oczyszczona, Chlorek wapnia, Cement, Węgiel

PRZEDSTAWICIELSTWA i SKŁADY:

1 Częstochowa, ul. Handlowa 11 tel. 15-23	6 Łódź, Al. Tad. Kościuszki 69 tel. 115-52
2 Katowice, ul. Mikołowska 15 „ 323-64	7 Poznań, Św. Marcin 66/67 „ 26-30
3 Kraków, ul. Mikołajska 2 „ 107-31	8 Równe, Woł., 3-go Maja 51a „ 301
4 Lublin, ul. Cicha 6 „ 20-54	9 Wilno, ul. Jagiellońska 5 „ 20-33
5 Lwów, ul. Spółdzielcza 4 „ 97-12	10 Gdańsk, Stadtgraben 12 „ 263-15

W CHEMIKALJA

ZAOPATRUJCIE SIĘ PRZEZ
CENTRALĘ HANDLOWĄ CZŁONKÓW
ZRZESZENIA PRZEMYSŁU SZKLANEGO
W P O L S C E

W FIRMIE

I. FILSKRAUT i N. GURWICZ

PRZETWORY CHEMICZNE i FARBY

Warszawa, tel. 11.21-11, Leszno 7

ZASTĘPSTWA i SKŁADY KONSYGNACYJNE

OFERTY ORAZ CENNIKI NA ŻĄDANIE.